

LitLab Leesclub

Leesclub 48: Literatuur & filosofie

Uit het leven van een hond van Sander Kollaard

Spelregels

In deze leesclub discussieer je met een groepje van 4 tot 6 lezers over *Uit het leven van een hond* van Sander Kollaard. Je doet dat aan de hand van kaartjes met vragen over de tekst. De leesclub begint met een korte inleiding, die een van de spelers voorleest. Daarna volgen 4 rondes:

1. Ronde 1 bestaat uit 5 quizvragen over de tekst. Een van de spelers leest de vragen voor en alle spelers (inclusief voorlezer) schrijven hun antwoorden op een blaadje. Na het omdraaien van de laatste vraag verschijnen de juiste antwoorden in beeld. Daarna berekent iedereen zijn score.
2. Ronde 2 is een algemeen vragenrondje over de tekst: de spelers benoemen om de beurt wat ze onduidelijk vonden en proberen samen een antwoord te vinden. Als de grootste onduidelijkheden opgelost zijn, begint ronde 3.
3. Degene met de meeste goede antwoorden op de quizvragen mag als eerste een kaartje van de discussievragen omdraaien van een stapel naar keuze. Hij of zij geeft antwoord op de vraag, waarna de rest mag reageren. Vervolgens kiezen de overige spelers om de beurt een kaartje van een van beide stapels. Als een discussievraag herhaalt wat eerder in het gesprek al aan bod gekomen is, mag de speler die aan de beurt is een volgende kaart omdraaien. Dit gaat zo door totdat alle kaartjes omgedraaid zijn.
4. Aan het einde van de discussie komen de spelers samen tot een oordeel over de tekst. In ronde 4 geven ze een oordeel uitgedrukt in sterren en motiveren zij hun keuze.

Deze leesclub werd ontwikkeld door de redactie van LitLab, een digitaal laboratorium voor literatuuronderzoek op de middelbare school. Ga voor meer lesmateriaal naar www.litlab.nl. Een docentenhandleiding en een didactische verantwoording van deze werkvorm zijn beschikbaar via www.litlab.nl/docenten.

Deze leesclub is gratis beschikbaar onder de Creative Commons licentie 'Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 4.0 Internationaal'.

Inleiding

Spul dus? Ja, spul. Alleen maar spul? Ja, alleen maar spul. Maar: schitterend spul! Poëtisch spul... Want kijk dat spul eens zitten in zijn busstoeltje met een wezenloze glimlach rond zijn lippen. De nederlaag is al binnen een paar minuten vergeten, liefdevol bedekt met de poedersuiker van opspelende verliefdheid. Poëzie: het wonderbaarlijke vermogen van spul om verliefd te worden. (p. 97)

Uit het leven van een hond is een roman van Sander Kollaard die in 2020 de Libris Literatuurprijs won. Het verhaal beschrijft een dag uit het leven van Henk van Doorn, een 56-jarige IC-verpleegkundige, en zijn hond Schurk. Henk ontmoet Mia op straat, gaat met Schurk naar de dierenarts, bezoekt de verjaardag van zijn nichtje Rosa, drinkt te veel, gaat met Mia naar bed, en dan is de dag alweer voorbij. Ondertussen kijk jij als lezer door de bril van de verteller naar Henk, een alledaagse man in een alledaagse omgeving. En misschien is het precies die alledaagsheid die Kollaards roman vernieuwend maakt: is de literatuur geschikt om het gewone leven te beschrijven? Waar vindt een personage als Henk betekenis in een wereld die alleen maar uit 'spul' bestaat? In deze leesclub leer je discussiëren over zulke vragen.

Ronde 1: Quiz

Draai de 5 kaartjes met quizvragen een voor een om en noteer allemaal het antwoord op een blaadje.

Ronde 2: Vragenrondje

Wat vond je onduidelijk in *Uit het leven van een hond*, wat begreep je niet zo goed? Formuleer om de beurt een vraag over de tekst en probeer samen tot een antwoord te komen.

Ronde 3: Discussievragen

De speler met de meeste goede antwoorden op de quizvragen mag als eerste een kaartje omdraaien van een van de twee stapels met discussievragen.

Ronde 4: Oordeel

Geef *Uit het leven van een hond* samen een waardering uitgedrukt in sterren. Beargumenteer vervolgens jullie keuze. Wat vonden jullie goed en wat juist minder goed? Heeft de discussie jullie individuele oordeel veranderd, en zo ja, hoe? Probeer voorbeelden en argumenten te halen uit jullie reacties op de discussievragen.

Quizvraag 1

De dierenarts stelt vast dat Schurk ziek is. Wat mankeert de hond precies?

LitLab

Quizvraag 2

Welk boek geeft Henk cadeau aan Rosa?

LitLab

Quizvraag 3

Schurk luistert graag naar muziek en heeft een paar favoriete liedjes. Noem de titel van ten minste één van die liedjes.

LitLab

Quizvraag 4

In welk dorpje wonen Henks broer Freek en zijn nichtje Rosa?

LitLab

Quizvraag 5

Wat gaat Mia doen in Loenen als Henk haar tegenkomt in de bus?

LitLab

Antwoorden

1. Schurk lijdt aan hartfalen
2. *Kees de Jongen* (van Theo Thijssen)
3. *Für Elise*, *Kindertotenlieder* of *Una paloma blanca*
4. Vreeland
5. Ze gaat naar een concert (van een strijkkwartet).

LitLab

Feest der herkenning? 1/8

Het aanstaande sterven van Schurk is de aanleiding voor Henk om herinneringen aan zijn leven terug te halen. Welke gebeurtenissen in jouw leven hebben op jou een vergelijkbaar effect gehad?

Feest der herkenning? 2/8

Moet jij bij het lezen van verhalen wel eens terugdenken aan herinneringen uit je eigen leven? Kun je een voorbeeld geven?

Feest der herkenning? 3/8

Heb jij een hobby die zin geeft aan jouw leven, op de manier waarop lezen zin geeft aan dat van Henk? En hoe werkt dat voor jou?

Feest der herkenning? 4/8

Henk heeft een aantal gedachten over wat lezen voor hem betekent. Hij vindt bijvoorbeeld dat lezen goed is voor zijn inlevingsvermogen in anderen, maar slecht voor zijn persoonlijkheid. 'Met elk boek dat hij las, verloor hij iets van zichzelf.' (p. 41) Werkt lezen voor jou ook zo, of anders?

Feest der herkenning? 5/8

Henk definieert lezen ook als 'geveinsd leven': 'zich zittend in een stoel de ervaringen van verzonnen personages eigen maken' (p. 42). Wat vind jij van die definitie?

Feest der herkenning? 6/8

Is het lezen en bekijken van berichten op sociale media ook een vorm van 'geveinsd leven' volgens jou? Wat is het verschil met lezen, of is er geen verschil?

Feest der herkenning? 7/8

Lees het citaat uit de inleiding nogmaals. Wat vind jij van de stelling dat het leven slechts 'spul' is en het hart slechts een pomp?

Feest der herkenning? 8/8

Henks relativerende kijk op het leven – de wereld als 'spul' – zie je terug in het verhaal zelf, dat slechts één dag beschrijft uit het leven van een hond (en zijn baasje). Wat is volgens jou het belangrijkste verschil met andere romans die jij gelezen hebt en die een langere tijdsperiode bestrijken?

Feest der
herkenning? 3/8

Feest der
herkenning? 2/8

Feest der
herkenning? 1/8

Feest der
herkenning? 6/8

Feest der
herkenning? 5/8

Feest der
herkenning? 4/8

Feest der
herkenning? 8/8

Feest der
herkenning? 7/8

Stof tot nadenken? 1/8

Het boek begint en eindigt met Henks vaststelling dat zijn hart klopt en zijn bloed stroomt. Waarom is die vaststelling eigenlijk zo belangrijk voor Henk?

Stof tot nadenken? 2/8

Henk is het tegelijkertijd wel en niet eens met de stelling dat het leven slechts 'spul' is. Wat maakt het leven toch waardevol, en wat juist niet volgens hem?

Stof tot nadenken? 3/8

Henk zegt tegen Mia dat niet eten en drinken ons in leven houdt, maar 'levenslust'. Op welke momenten zie je die levenslust terug bij Henk? En op welke momenten juist niet?

Stof tot nadenken? 4/8

Met welke drie kernwoorden zou jij Henk en zijn 'Henkerigheid' omschrijven? Zijn je gesprekspartners het met je eens?

Stof tot nadenken? 5/8

Henk en zijn broer Freek hebben niet een bijzonder warme band. Welke rol speelt het overlijden van hun broer Jan in deze relatie?

Stof tot nadenken? 6/8

Vind je dat Henks karakter een verandering doormaakt in de roman en zo ja, hoe zou je die verandering omschrijven? Zo nee, waardoor blijft die verandering uit in jouw ogen?

Stof tot nadenken? 7/8

De verteller speelt in deze roman een bijzondere rol. Vaak lees je wat er in het verhaal had kunnen gebeuren, in plaats van wat er daadwerkelijk gebeurt. Zie jij een verband met deze vertelstijl en Henks overtuiging dat het leven slechts 'spul' is?

Stof tot nadenken? 8/8

Sander Kollaard is een auteur die in zijn boeken graag de alledaagsheid van het leven beschrijft. Wat gebeurt er met die alledaagsheid als die onderwerp wordt van literatuur? Gebruik in je antwoord voorbeelden uit het verhaal.

Stof tot
nadenken? 3/8

Stof tot
nadenken? 2/8

Stof tot
nadenken? 1/8

Stof tot
nadenken? 6/8

Stof tot
nadenken? 5/8

Stof tot
nadenken? 4/8

Stof tot
nadenken? 8/8

Stof tot
nadenken? 7/8